

Baterako aitorea: “Fit for the Future: Global Challenges, Regional Solutions”

2024ko apirilaren 18an, Anberesen, Flandriako ministro-presidenteak gonbidatuta, Europar Batasuneko Batzordearen Presidentzia Belgikaren esku zegoelarik, Europako eskualde indartsu eta berritzaileetako gobernu-zuzendariak izandako bileran parte hartu zuten eskualdeek ikuspegiak trukatu zituzten eta EB etorkizunerako hobeto egokituta izan zedin elkarrekin lan egiteko aukerak identifikatu zituzten. Liderrek euren konpromisoa berretsi zuten [biltzen jarraitzeko], eta helburu hauen alde agertu ziren:

Liderrek, “Fit for the Future: Global Challenges, Regional Solutions” topaketan:

- Bere eskualdeetan eta bere eskualdeetatik haratago bakea eta oparotasuna lortzeko proiektu bakar gisa EBrekin bat egiten dutela berretsi dute. Batasun sendo, ausart eta eraginkorra ikustea garrantzitsua da, Europa hobea lortzera bideratuta: bere herritar eta enpresentzat balio erantsia sortuko duen Europa bat, behetik gora eraikiko dena, eta, bide horretan, bere gizartearen interesak eta ongizatea erabat kontuan hartuko dituena.
- Gure eskualdeek mundu osoan ospe handia duten ikerketa-zentroak, goi-mailako hezkuntza-erakundeak, industria-eragileak eta munduko balio-kateetarako funtsezkoak diren ETE berritzaileak dituztela nabarmentzen dugu, eta, oro har, EBko BPGren laurdena eta EBko Batasunaren barruko eta Europar Batasunetik kanpoko merkataritzaren ia herena direla. Gure eskualdeak eskualde lehiakor txikiak dira, EBko estatu kideen bihotza. Esparru espezifikotako gure indarguneekin bat egitean, EBri munduko lehiakortasuna indartzen lagun diezaiokegu, bai eta bere helburuak lortzen ere, trantsizio bikoitzean, industria-akordioan eta segurtasun ekonomikoaren estrategian, inor atzean utzi gabe.
- Europako erakundeei eta inplikaturako eragile guztiei Europako legegintzaldi berriaren bultzada erabil dezatela eskatzen diegu, gure eskualdeak bazkideztat hartzeko, Europako politikak benetako eskualde-ikuspegitik aberasteko, eta EBko hainbat mailatan gobernanta-sistema indartzeko, subsidiariorotasun-printzipio indartsuago eta sendoago baten arabera. Liderrek Europako Batzordeari eskualdeko aniztasuna gehiago kontuan har dezala ere eskatzen diote, Europar Batasunaren Ituneko 4. artikuluko 2. paragrafoarekin bat etorritik, batez ere, haren aplikazio- eta interakzio-prozesuetan, EBko politikak egiteko arrakasta-indizea eta legitimitate demokratikoa handitzeko. Are zehatzago, hurrengora gonbidatzen dute liderrek Europako Batzordea:
 - a) EBko eskualdeen eta haien ekosistemen ulermena hobetzea. Hain zuzen ere, eskualdeko zenbait ezaugarri, eskumenen barne-banaketarekin batera, funtsezkoak dira helburu politikoak lortzeko: energia berriztagarriaren potentzialaren banaketa geografikoa, biztanleriaren dentsitatea, energia asko kontsumitzen duten industrien presentzia, hezkuntza-errendimenduaren mailak, eskura dauden gaitasunak eta eskulana, azpiegiturak, etab.;
 - b) Eskualde bakoitzean EBko adierazle harmonizatuen erabilera eta itzulpena hobetzea, eta politika sozioekonomiko eta fiskalen koordinazio-prozesu giltzarrietan sartzea,

hala nola gobernantza ekonomiko berria eta Europako seihilekoan, betiere txosten nazionalak eta ondorengo herrialdeek emandako gomendio espezifikoa barne, eta, hala dagokionean, eskualdearen arabera gomendio espezifikoa, Energiaren Batasunaren gobernantza eta ekintza klimatikoa, Hamarkada Digitalaren egoerari buruzko txostenak, etab.;

- c) Lurralde-eraginaren ebaluazio zehatzak egitea, EBren arau eta estrategia berriak proposatzean, eskualdeetako ekonomietan eta lehiakortasunean duen eragina barne;
 - d) EBko finantzazio-programen garapenean eskualdeko ezagutza teknikoak egituraz sartzeko eta eskualdeko programazio eta plangintza-dokumentuak estatu kideen ekarpenen zati izatea;
 - e) Beste eskualdeekin hartu-emanak eta elkarriketak areagotzea. Estatu kideen harremanetarako gune bakarrarekiko elkarrekintzak eskualdeko harremanetarako puntuarekin osatzea proposatzen dugu. Kasu kasuko berariazko bilerak eskualdeko adituekin ere egin beharko lirarteke, beren eskumenen arabera.
- Prospektiba estrategikoko azterketaren garrantzia nabarmendu dute, erresilientzia handitzeko, baterako prestakuntza hobetzeko eta, ebidentzietan oinarrituta, aurre hartzeko politikak garatzeko. Liderren bilera honen prestaketa fasean, gure eskualdeek prospektibaren azterketa estrategikoan lagundu zuten. Azterketa hori Europar Batasunaren lau erresilientzia-dimentsioetan oinarritu zen,¹ eta Flandesko Gobernuak garatutako lau agertokietan oinarritu zen. Beraz:
 - a) Hurrengo Europako Batzordeari eskualdeko ministroak “Ministers for the Future” (“Etorbizunerako Ministroak”) EBko Prospektiba Sarera gonbida ditzala eta prospektibaren azterketa estrategikoari buruzko ekintza indartuan oinarritzea eskatzen diogu.
 - b) Sare informal batean parte hartuko dugu, interesa duten eskualdeko agintariei eta/edo akademiako adituei eta prospektibaren azterketa estrategikoan lan egiten duten hausnarketa-taldeeirekia, horrela, gure baterako gaitasuna indartzeko [Interesa duten eskualdeek laguntza eska dezakete, Laguntza Teknikorako Tresnarako proiektu-proposamen bat aurkeztuta];
 - c) Elkarriketari eusten eta elkarrekin lan egiten saiatuko gara, erronka global komun eta erresilientzia indartzeko eskualdekako irtenbideen inguruan. Prest gaude beste eskualde batzuk gure eztabaidekin bat egiteko.
 - d) Gure lankidetzak indartu eta sinergiak identifikatuko ditugu eskualdeko beste ekimen eta sare batzuekin, hala nola Four Motors for Europe, RLEG-initiative, Regions for EU Recovery (R4EUR), etab.;
 - Liderren Bilera prestatzeko fasean identifikatu diren eta erantsitako txostenean dokumentatu diren erronka orokor komunetan eta eskualde-irtenbide posibleetan oinarrituta, gaur, liderrek honako lehentasun giltzarri hauek proposatzen dituzte hurrengo Europako Agenda Estrategikorako:

¹ Europar Batasunaren lau erresilientzia-dimentsioak hauek dira: berdea, soziala eta ekonomikoa, digitala eta geopolitikoa

- a) Hogeita hamar urte igaro ondoren, barne-merkatuak bultzada berria behar du (politikoa). Europar Batasunak lehentasuna eman beharko lioke Europako merkatu bakarrean sakontzeari eta merkatu bakar hori handitzeari. Horren barruan ondasunak eta zerbitzuak sartzen dira, eta fluxu berriak ematen dira, hala nola, ekonomia zirkularra, energia, inbertsio publikoa eta kontratazio publikoa, digitalizazioa, eskulan kualifikatua eta abar. Baldintza-berdintasuna oinarri sendoa izan liteke.
- b) Hori erregulazio-esparru adimentsu batean oinarritu beharko litzateke, eta enpresetarako eta inbertsioetarako giro erakargarria lortzeko balio behar du. Arau eta politika berriei begira, eskualde lehiakorretan kontrol adimenduna sartu behar da, horrela, arauak helburuetarako egokiak izatea eta gure eskualdeetako garapena eta berrikuntza ez oztopatzea bermatzeko.
- c) Industria, ikerketa eta berrikuntza-politikak lotzeko balio dezaketen lehentasun estrategikoen kopuru mugatu batzuk identifikatzea, horrela, EBren erresilientzia indartzeko eta erronka eta asmo komun zabalagoei erantzuteko. Lehentasun horiei erantzutea, Europa osoko gizarte-eragileen arteko lankidetzan oinarrituta, betiere bikaintasunetik eta finantzazio publikoari, finantzazio pribatuari edo EBren finantzazioari esker.
- d) Teknologia digital eta ekologikoetan konfiantza sustatzea, Europaren pentsamoldea moldatzeko, baliabideen erabilerari dagokionez, ekonomia eta gizarte berritzaile, jasangarri eta eraginkor baten alde.
- e) Testuinguru eta erronka geopolitiko berrietara egokitzen diren merkataritza-politika modernoak aplikatzea, eta gure eskualdeko ekosistemak garatzen laguntzea. Nazioarteko elkarteak garatzea, merkataritza-fluxuak dibertsifikatzeko, mugaz gaindiko eta itsasoz haraindiko garraio-konexioak indartzeko, eta klimaren neutraltasunari laguntzen dioten ondasunen, zerbitzuen eta teknologien merkataritza handitzeko, aldi berean, gehiegizko menpekotasunak murriztuz, oinarritzat hartuta, munduan joko-baldintza berdinekin jardutea.